

Asbest in agrarische gebouwen en de gevolgen van asbestbrand

Preventie werkt het best

Annelies D'Hollander | 19/11/2025

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER
OVAM

Vlaanderen
is materiaalbewust

Info over asbestbrand stelt niet iedereen gerust

BRUGGE Op een informatievergadering hebben ruim 150 buurtbewoners meer uitleg gekregen over de asbestbrand die een tiental dagen geleden in Sint-Andries woedde. Een panel deskundigen kon niet bij alle aanwezigen de ongerustheid wegnemen.

Een panel met leden van de stad, politie en experts verwelkomde in het auditorium van hogeschool Vijverwerf bezorgde burgers om meer uitleg te geven over brand die op zaterdagavond 15 maart uitbrak bij de fietsgroothandel De Scheemaeker. Aan de hand van een tijdlijn lichtte het panel de genomen beslissingen toe, van de heel ruime perimeter in het begin tot de beperkte kring later. De assen die tot kilometers ver waren gevlogen, bleken na labo-onderzoek immers geen asbest te bevatten.

"Van veel maatregelen kan je achteraf stellen dat dit overkill was.

Maar in zo'n situatie neem je altijd beter het zekere voor het onzekere", legde noodplanningsambtenaar Tom Dewaele uit. "Het toch laten doorgaan van de voetbalwedstrijd in het Jan Breydelstadion was in dat opzicht een lastige beslissing. Maar de keuze was ingegeven door de positieve signalen die we op dat moment ontvingen."

Veel vragen

Na de uiteenzetting volgde een ristvragen, vooral over het vrij gekomen asbest. Na de antwoorden bleken heel wat aanwezigen gerustgesteld. "Ik maak me weinig zorgen, net ook al woon ik in de rode zone, net achter de spoorweg", reageert Luc Lambrecht. "Bij wijze van spreken is alles bij mij terechtgekomen. Maar ik heb mijn verzekeringsmaatschappij aangesproken en een privéfirma is alles meteen komen opkuisen. En vandaag hebben de deskundigen duidelijke

antwoorden gegeven."

Al kon niet iedereen met een gerust gemoed naar huis. "Ik heb die zaterdagavond een wandeling gemaakt in de rode zone. Heb ik dan rook met asbest ingeademd?" Geen expert kon de bewoner geruststellen. "Ik zou er niet van uitgaan dat u nu een asbestvergiftiging hebt opgelopen", repliceerde majoor Jeroen Bonte van de Brugse brandweer. "Maar u doet er goed aan dit te melden aan uw huisarts zodat die dit kan opnemen in uw medisch dossier", voegde een gezondheidsinspecteur van de FOD Volksgezondheid daar wel aan toe.

Consensus van de deskundigen is dat het raadzaam is om waakzaam te blijven. "We hebben de nodige maatregelen genomen om het risico naar een aanvaardbaar niveau te krijgen", zegt asbestdeskundige Peter Diepers van PlanD. "Maar volledig asbestvrij? Dat kan niemand u garanderen." (ktb)

n sprake van
litiegisteren-
vaait in het
ingen in de
we bewo-
nen te blij-
n dicht te

slussen
ukken
n ver-
inen
ente
dat
iet
de
e-
e

was er grote tevredenheid over de

Vlaan
is materi

**KEN WE
MOOIER**

AM

Ga preventief te werk en laat uw sbestdak verwijderen

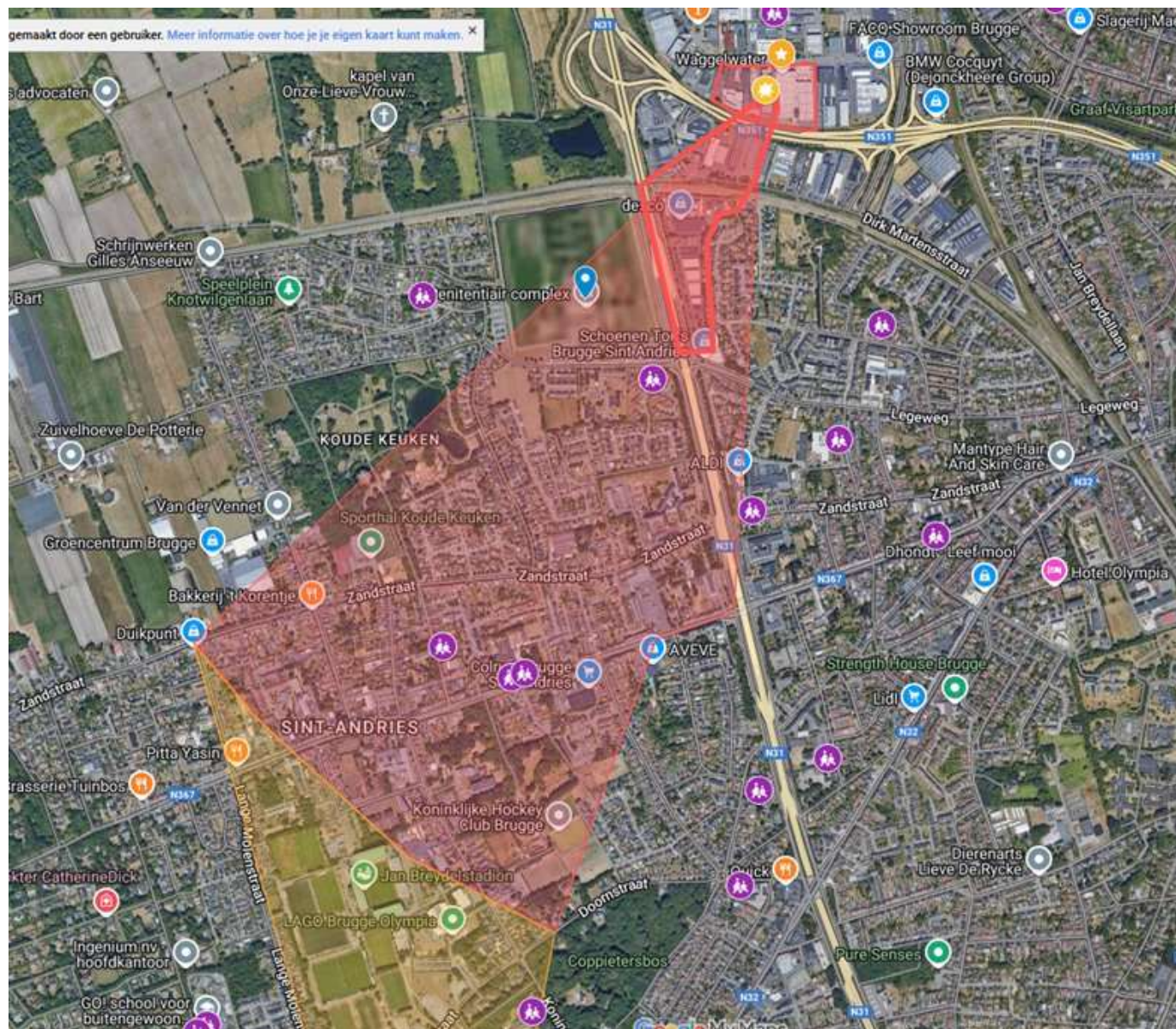
VOORZICHTIG
BEVAT
ASBEST
Het inademen van
asbeststof
is schadelijk voor
de gezondheid
Houd u aan de
veiligheids-
voorschriften

Asbestbrand en de gevolgen

Wat zijn de risico's bij asbestbrand?

- ▶ **Gezondheidsrisico:** vezels worden inadembaar
- ▶ **Milieuschade:** enorme potentiële verontreiniging van de omgeving
- ▶ **Economische schade:**
 - Evacuatie van werknemers (en bewoners)
 - Stilleggen van activiteiten bij naburige bedrijven
 - Hoge saneringskosten
 - Slachtoffers onder het vee
 - Contaminatie van de mest door bluswater

Brand in Brugge maart 2025 bij een fietsenhandelaar kende een zeer grote verspreidingszone. Achteraf na verder onderzoek en verzamelen van informatie door verschillende asbestdeskundigen, werd de zone verkleind ...

Wat bij asbestbrand?

- ▶ **Snel en efficiënt handelen is de boodschap**

- Om gezondheidsrisico's te vermijden
- Milieutechnisch oogpunt om verdere verspreiding tegen te gaan

Contaminatie in kaart brengen

- ▶ **Brandweer bepaalt eerste perimeter (AGS) en kan asbestdeskundige inschakelen**
- ▶ **Asbestdeskundige zal perimeter verder verfijnen:** de asbestdeskundige screent visueel op aanwezigheid van asbestflinters

Sanering

Het laten liggen van asbestresten is niet toegelaten (art. 12 Materialendecreet) → beheer van afval

- ▶ **De exploitant/gebruiker/huurder/eigenaar van het afgebrande gebouw op het bronterrein is aansprakelijk voor het uitvoeren van de saneringswerken**
 - Verzekering aanspreken
 - Aanstellen asbestdeskundige
 - Aanstellen erkende asbestverwijderaar

► **Als exploitant, gebruiker of eigenaar niet in actie schiet, neemt de lokale toezichthouder zelf het voortouw**

- bestuurlijke maatregelen opleggen
- onder bestuursdwang zelf sanering laten uitvoeren
- (de kosten worden later teruggevorderd)

Wat houdt sanering in?

► Alle resten van asbest opruimen

- Inzamelen via handpicking
- Stofzuigen met hepa-filter
- Gecontroleerd afspoelen van verharde oppervlakten
- Afschrappen van de toplaag (& vegetatie) onverharde oppervlaktes

► Door een erkende asbestverwijderaar of saneerder met opgeleide werknemers

► Afvalverwerking

- Gecontamineerde mest → gespecialiseerde verwerkers
- Kadavers → gespecialiseerde verwerkers
- Afgegraven grond → grondreinigingscentrum of stortplaats

Brandweer	Politie	Asbestdeskundige	Milieu-ambtenaar of noodplannings-ambtenaar	Exploitant, gebruiker, huurder, eigenaar
• Blussen • Bepaalt eerste perimeter • Asbestdeskundige contacteren • Het terrein brandveilig verklaren • Contact met gemeente/stad (informatieoverdracht)	• Openbare orde – nemen van verkeersmaatregelen • Afzetten perimeter samen met de brandweer	• Brengt contaminatie in kaart • Geeft advies aan lokaal bestuur over te nemen maatregelen • Begeleidt de sanering en volgt op	• Coördineren van de aanpak • Communicatie naar bevolking • Afzetten verspreidingsgebied • Initiatief sanering openbaar domein • Toezicht en handhaving milieuwetgeving • Bestuursdwang aanstellen asbestdeskundige of asbestverwijderaar	• Contacteert verzekeraar • Neemt initiatief voor sanering, zowel op eigen terrein als op verontreinigde omliggende terreinen • Indien niet veroorzaker → kosten verhalen

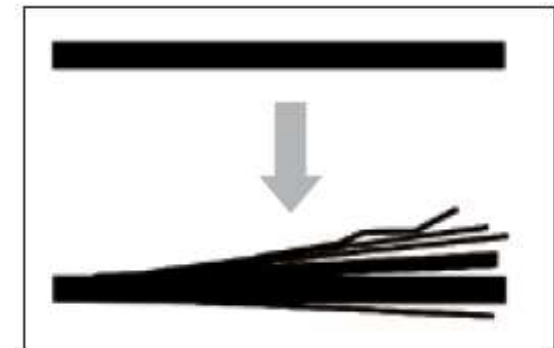
Ondersteuning voor asbestverwijdering

Vlaanderen asbestveilig tegen 2040

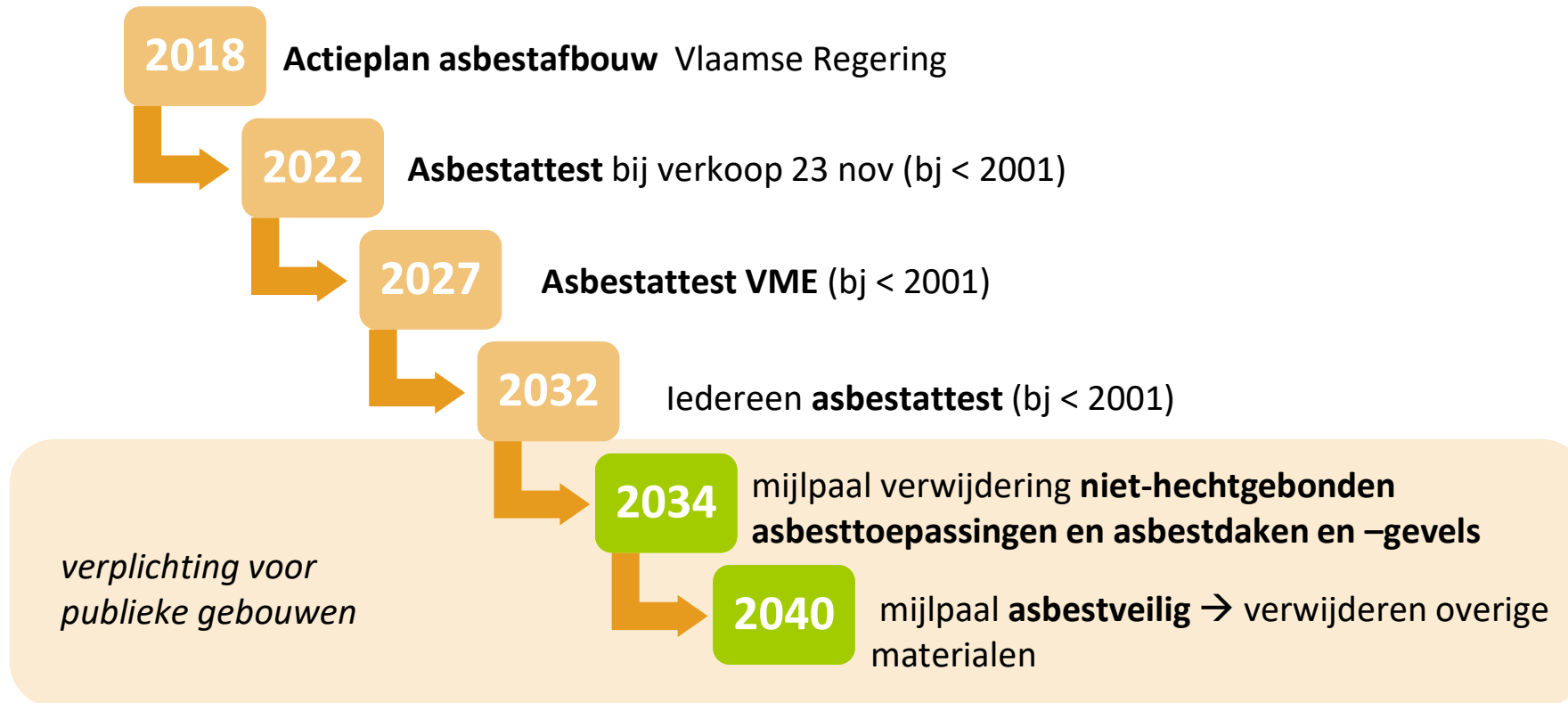
- ▶ Veroudering, verwerking, beschadigingen bindmiddel
- ▶ Ook bij hechtgebonden materialen

Vrijkomen asbestvezels → **Verschuiving blootstellingsrisico** voor iedereen

Veroudering van een asbestvezel

Actieplan asbestafbouw

Sectorprotocol asbestveilige land- en tuinbouw

- ▶ Gestart in 2021
- ▶ Partners: Boerenbond, VAC, ABS
- ▶ Gratis ophaling van asbestcement van het dak door een inzamelaar van OVAM

Ondersteuning voor land- en tuinbouwers bij asbestverwijdering

Ondersteuning van de landbouwsector stimuleert de landbouwers om asbestdaken op agrarische gebouwen versneld te verwijderen.

Concreet

- ▶ Container wordt geplaatst door inzamelaar van OVAM
- ▶ Landbouwer zorgt zelf voor demontage van dak, hij mag dit zelf doen of laten doen door een aannemers/dakwerker
- ▶ Enkel hechtgebonden asbest afkomstig van het dak mag in de container: golfplaten, dakleien, dakplaten en dakaccessoires, zoals dakranden, schouwenpijpen, afdekkappen, ...
- ▶ Inzamelaar haalt container weer op
- ▶ **Mag niet in de container:** Gevelelementen, draagbalken, tussenschotten/muren, sandwichpanelen en gelijkaardige bouwelementen

Asbestverwijdering in de landbouwsector

Heeft het zin nu verwijdering van asbestdaken in te plannen?

- ▶ het materiaal wordt steeds brozer:
 - moeilijker om het te verwijderen → meer risico's
 - indien slechte staat → gespecialiseerde aannemer aanspreken → duurder
- ▶ Maatschappelijke bezorgdheid is groot → focus op de grotere asbestdaken
- ▶ bestaande ondersteuning → onzeker in de toekomst – degressief ondersteuningskader
- ▶ risico's en schade bij asbestbrand of een storm

Premie van Fluvius

Premie asbestverwijdering van niet-verwarmde gebouwen met plaatsing van zonnepanelen | Fluvius

- ▶ Voor een niet-verwarmd gebouw met een asbesthoudend dak
- ▶ Voor minstens 10% van de verwijderde dakoppervlakte zonnepanelen plaatsen
- ▶ Voorwaarden voor de aannemer

The logo for Fluvius, featuring the word "fluvius" in a dark blue, lowercase, cursive script font, followed by a small yellow dot.

Steun van VLIF

Investeringssteun → VLIF-codelijst met subsidiabele investeringen

- ▶ Vervanging van asbestdaken: dakbedekking met geïntegreerde isolatie of niet-geïntegreerde isolatie
- ▶ Voor 30 %

VLIF Niet-productieve investeringen voor milieu- en klimaatdoelen

Niet-productieve investeringen die een maatschappelijke functie hebben en bijdragen op het vlak van milieu, natuur en klimaat.

Ga je zelf aan de slag?

TIPS

- ▶ Weet waar je aan begint
- ▶ Lees de brochure ['Stappenplan naar een asbestveilig landbouwdak'](#)
- ▶ Volg vooraf een opleiding "eenvoudige handelingen met asbest" (8u)

Ga preventief te werk en laat uw sbestdak verwijderen

VOORZICHTIG
BEVAT
ASBEST
Het inademen van
asbeststof
is schadelijk voor
de gezondheid
Houd u aan de
veiligheids-
voorschriften

Dank voor uw aandacht Zijn er nog vragen?

Vlaamse overheid
Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
Stationsstraat 110 - 2800 Mechelen
T 015 284 284
ovam.vlaanderen.be
asbest@ovam.be

Blijft u graag op de hoogte?
Schrijf u in voor onze nieuwsbrief
via nieuwsbrief@ovam.be.

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Vlaanderen
is materiaalbewust

Categorie 1

- Bij dergelijke branden of calamiteiten treedt er geen primaire emissie van asbest op buiten het pand of buiten het terrein.

Categorie 2

- Bij dergelijke branden of calamiteiten treedt er primaire emissie van asbest op buiten het pand of het terrein maar treedt de emissie niet op in woongebied, werkgebied of recreatiegebied.

Categorie 3

- Bij dergelijke branden of calamiteiten treedt primaire emissie van asbest op buiten het pand of het terrein in woongebied, werkgebied of recreatiegebied.

Primaire emissie

- ontstaat tijdens de brand zelf door het vrijkomen van asbestvezels, flinters en fragmenten uit het asbesthoudende materiaal (meestal asbestcement leien of golfplaten) in of rond het gebouw

Secundaire emissie

- treedt op na de brand door herverplaatsing van asbestdeeltjes die zijn neergekomen op oppervlakken.